

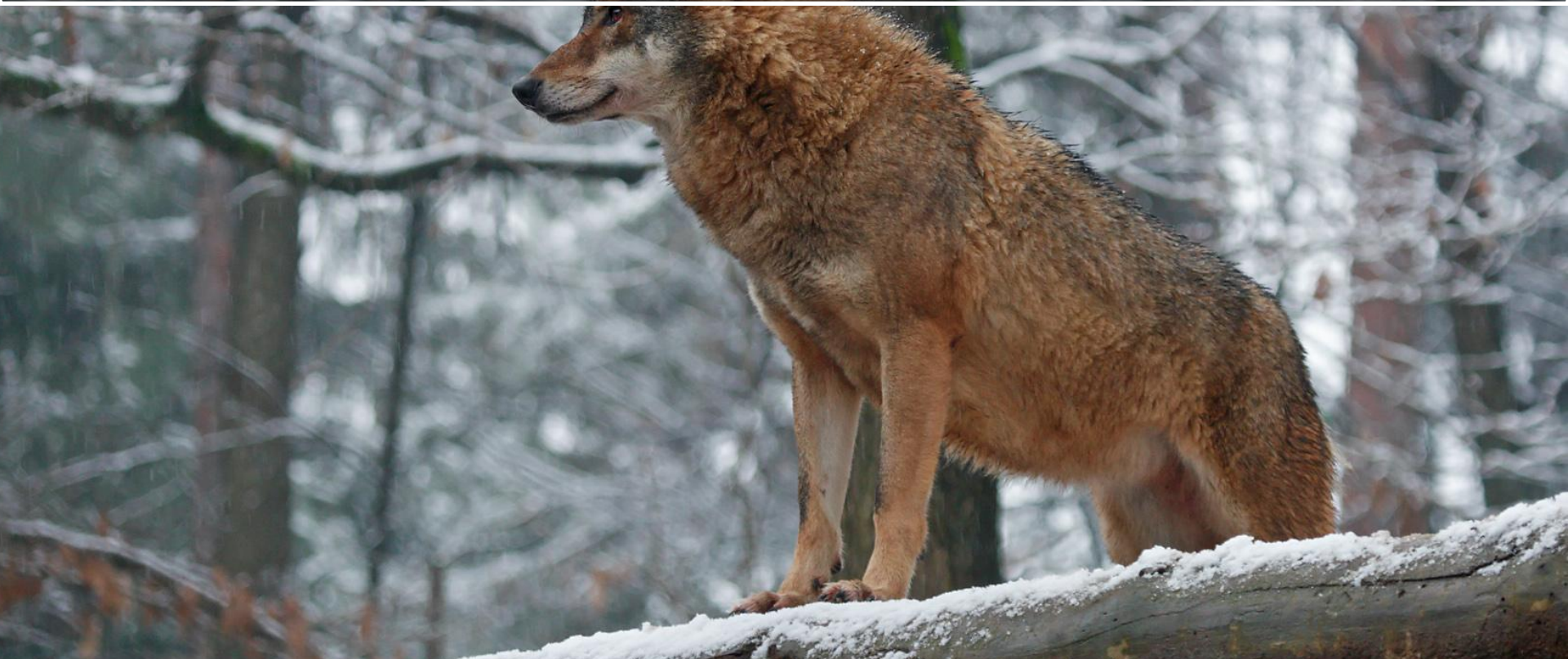
VOLK ALI KOGA SE BOJI RDEČA

KAPICA

Hubert Potočnik

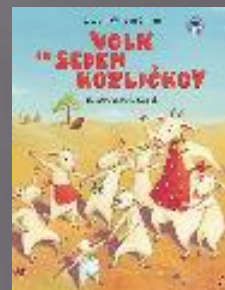
&

Miha Krofel, Tomaž Skrbinšek in Ivan Kos, — Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta

© Miha Krofel

KJE SE PRAVZAPRAV PRVIČ V ŽIVLJENJU SREČAMO Z VOLKOM?

ALI SPOROČILO DOJEMAMO RESNO?

KDAJ IN KJE KASNEJE DOBIMO DRUGE INFORMACIJE O VOLKU ?

Izvor in razvoj volkov

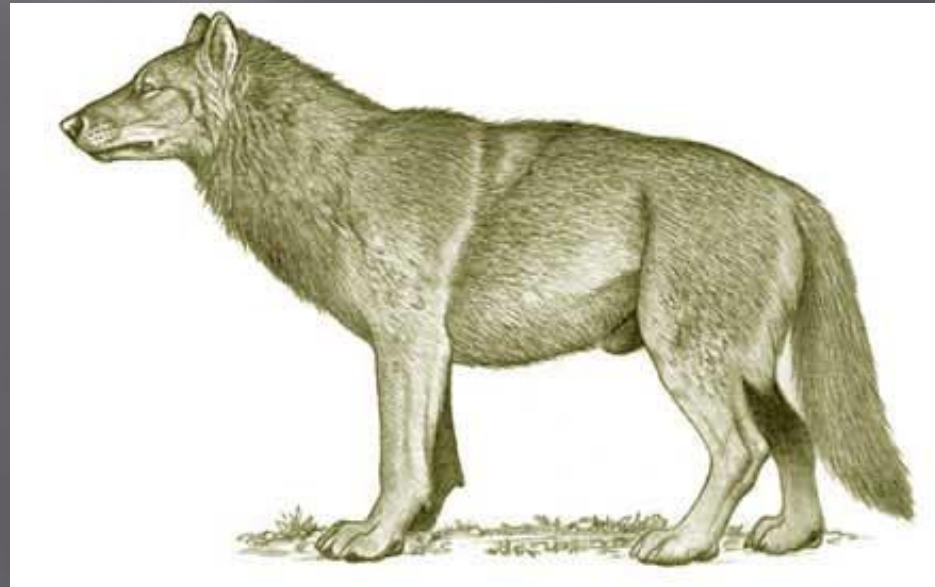
Daljni predniki volkov so se začeli razvijati že v Paleocenu pred 60 milijoni let

Do začetka Miocena (20 Mio) se je njihov razvoj ločil na canide in felide.

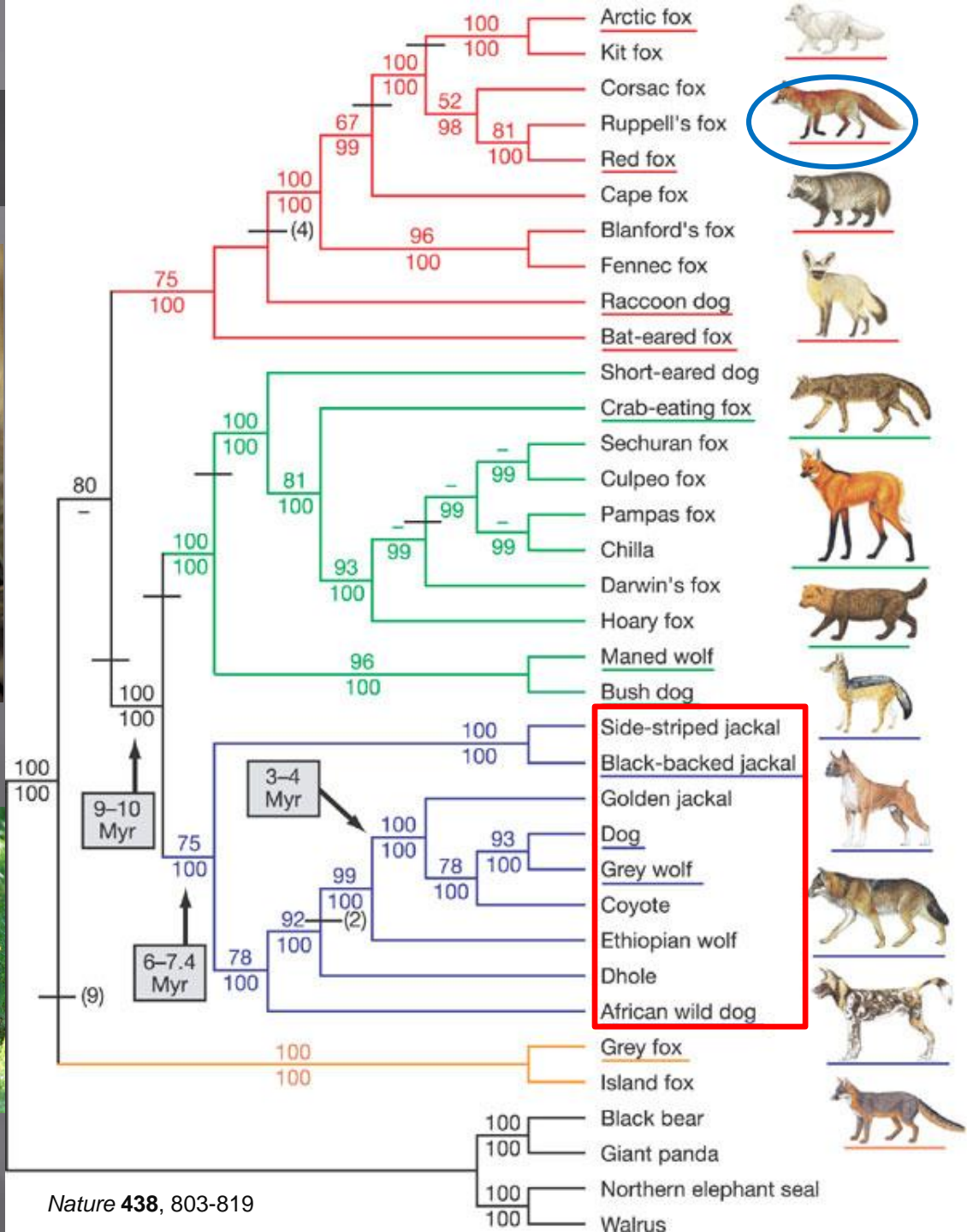
Volkovom podobni psi so se razvili iz skupnega prednika pred približno 2-3 milijoni let.

Volk (*Canis lupus*) se je razvil v zgodnjem Pleistocenu pred približno 1 milijonom let v Evraziji od koder se je razširil v severno Ameriko.

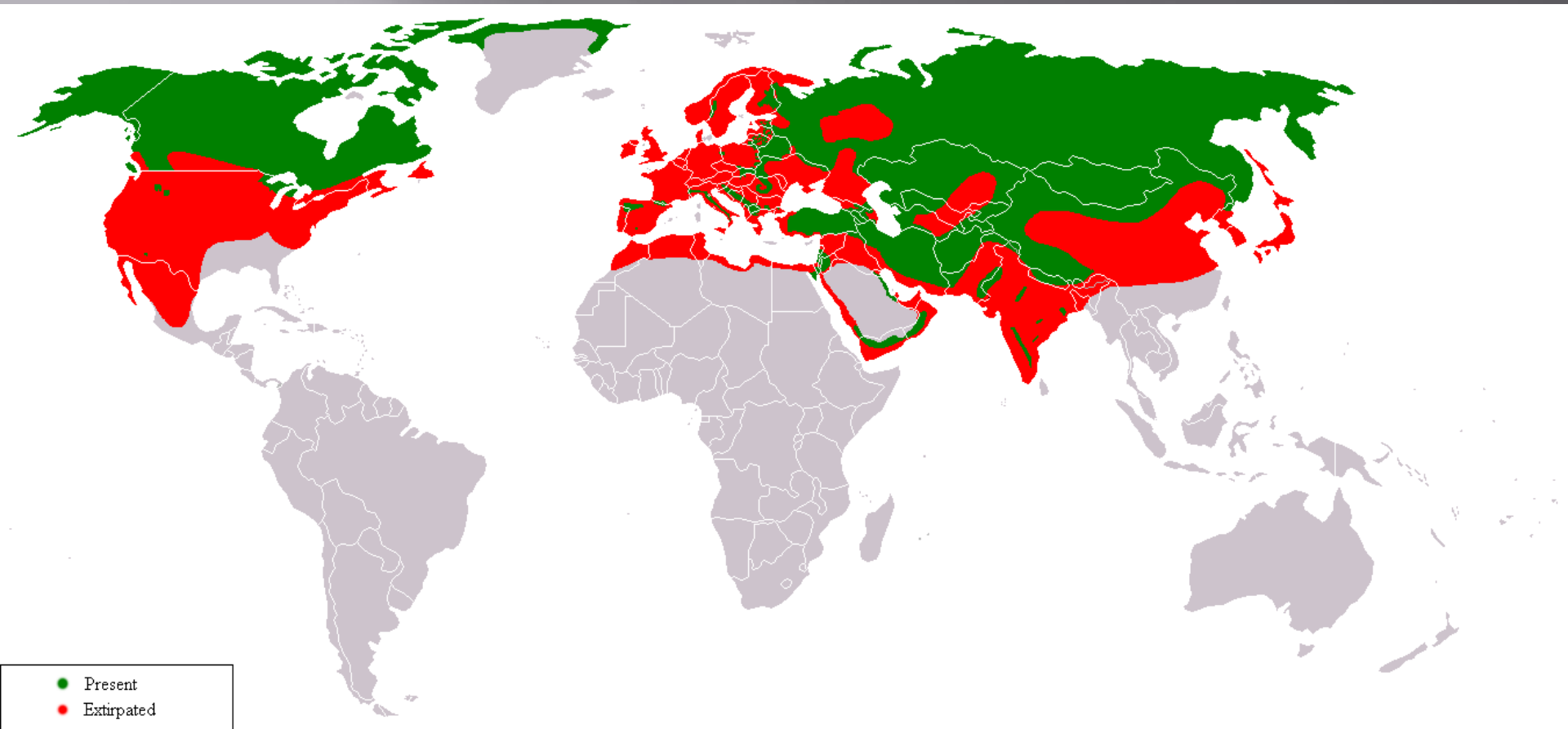
Canis dirus, dire wolf, grozni volk

Filogenija in volku sorodne vrste pri nas

Razširjenost volkov

lkov

- Present
- Extirpated

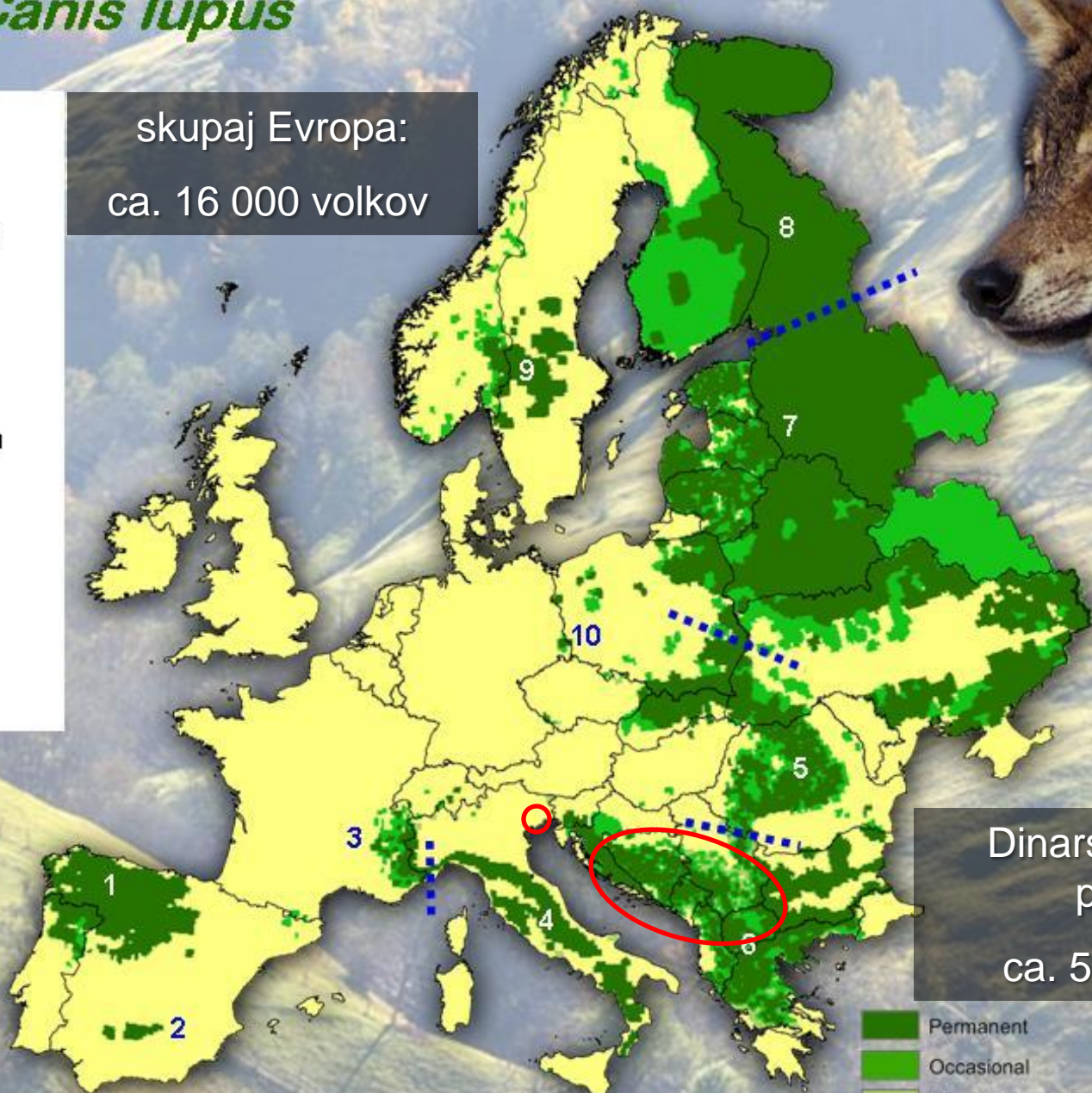
Wolves *Canis lupus*

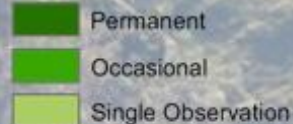
Populations.

1. NW Iberia
2. Sierra Morena
3. Alps
4. Italian
5. Carpathian
6. Dinaric-Balkan
7. Baltic
8. Karelian
9. Scandinavian
10. German / W. Poland

skupaj Evropa:
ca. 16 000 volkov

Dinarsko-balkanska
populacija
ca. 5000 volkov

VOLK (*Canis lupus*)

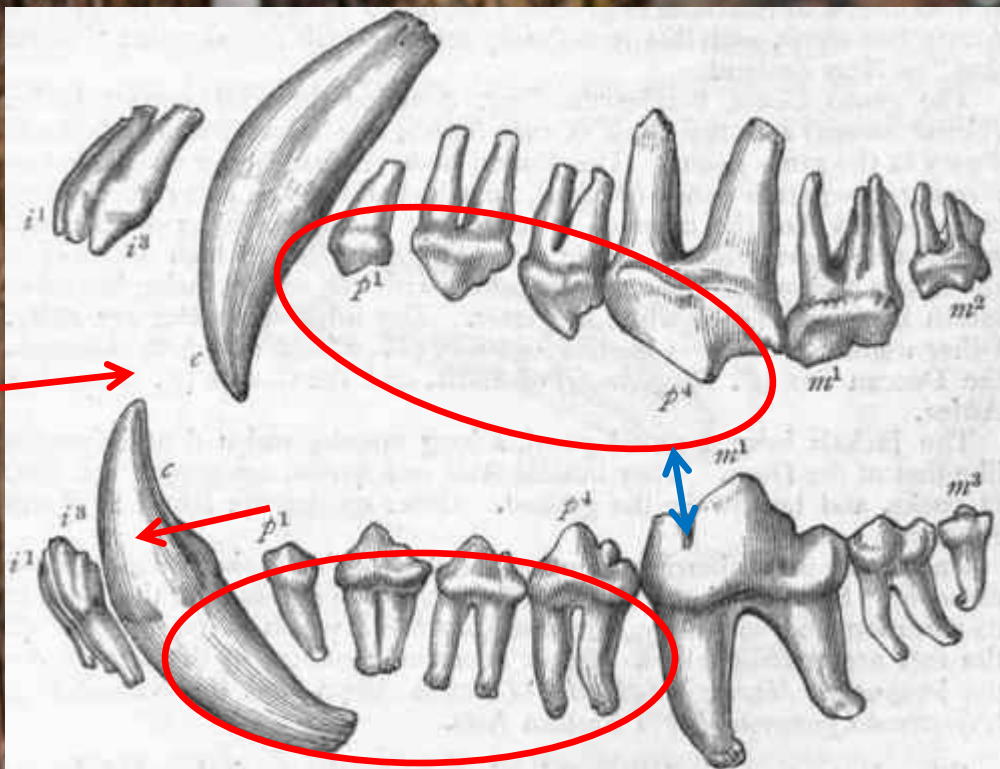
masa volkov 34 – 56 kg, samci večji do 25% (ekstrem 79 kg)

Skupna dolžina od glave do konice repa od 130 do 180 cm

Plečna višina 68 – 78 cm

V primerjavi z enako velikimi psi imajo običajno ožji prsni koš in daljše okončine.

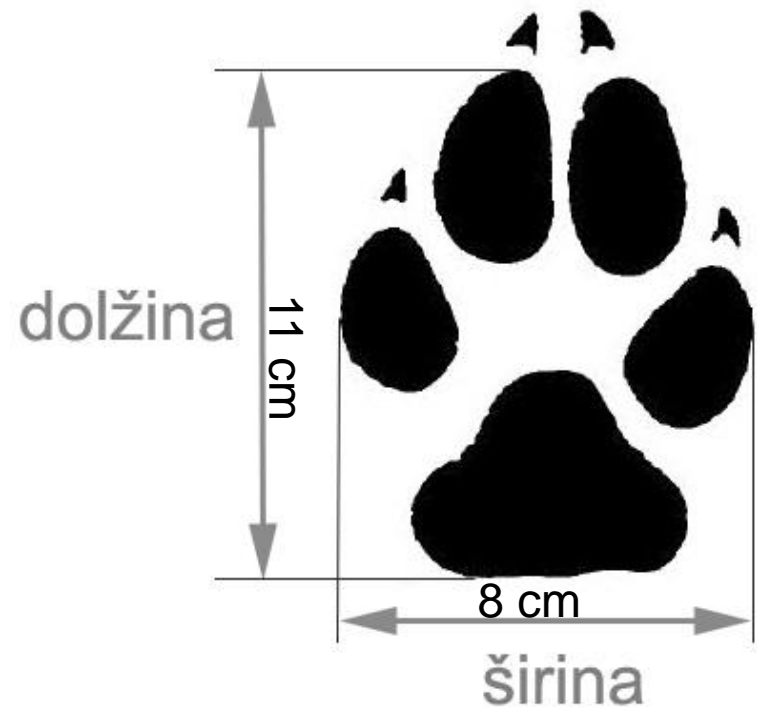
hodijo po 4 prstnih blazinicah

So izjemno vztrajni tekači (running behaviour)

Dosežejo maksimalne hitrosti cca. 65 km/h, v takem tempu pa lahko vzdržijo tudi nekaj kilometrov.

Pretežno nočno aktivni, izjema skrajna severna borealna in polarna območja.

Najpomembnejši čut voh in sluh

A photograph of a wolf standing in a snowy forest. The wolf is the central focus, shown in profile from the side, looking down and to the left. Its fur is a mix of grey, brown, and tan. The ground is covered in deep snow, and there are some dry sticks and branches protruding from it. The background shows more snow and the dark trunks of trees.

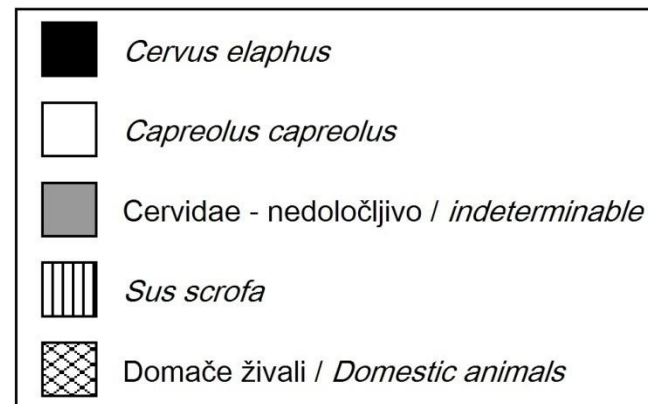
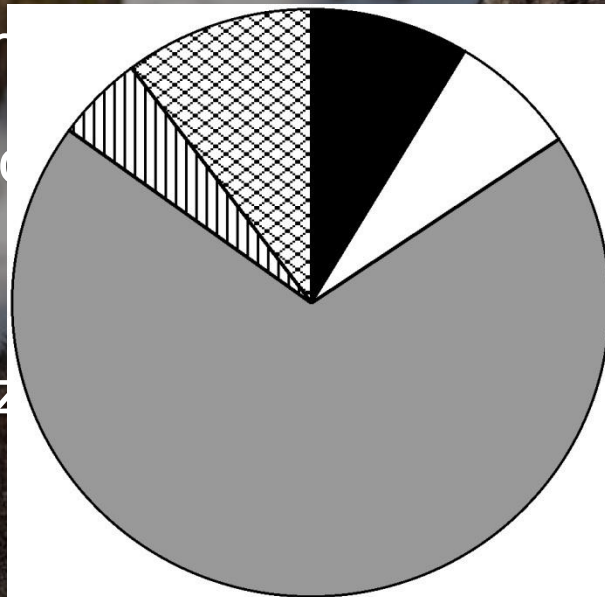
lovijo predvsem velike rastlinojedce
(SLO: jelenjad, srnjad, divji prašiči)

volkovi so eni izmed najinteligentnejših in najbolj
prilagodljivih plenilcev med sesalci

človeku volk ni nevaren

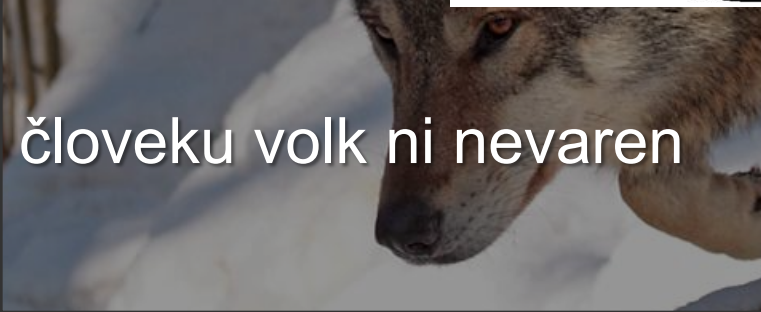
lovijo predvsem
(SLO: jelenjad)

volkovi so eni iz
prilagodljivih

Krofel in Kos, 2010

človeku volk ni nevaren

Življenje volkov

so socialne živali in živijo v tropu – krdelu

trop vodita samec in samica, ki osnujeta trop

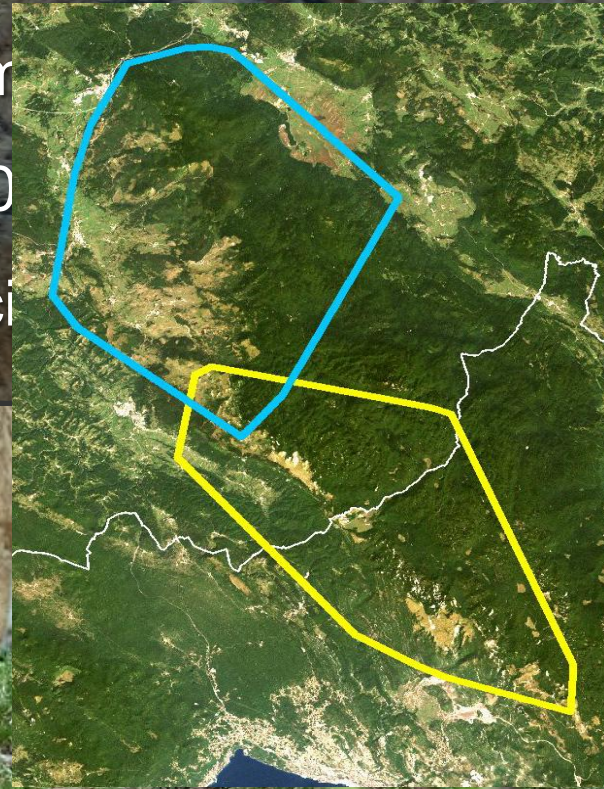
ostali člani tropa običajno njuni potomci

teritoriji v dinaridih veliki okoli 300 do 400 km²

teritorialno vedenje --> “samoregulacija” številčnosti

Življenje volkov

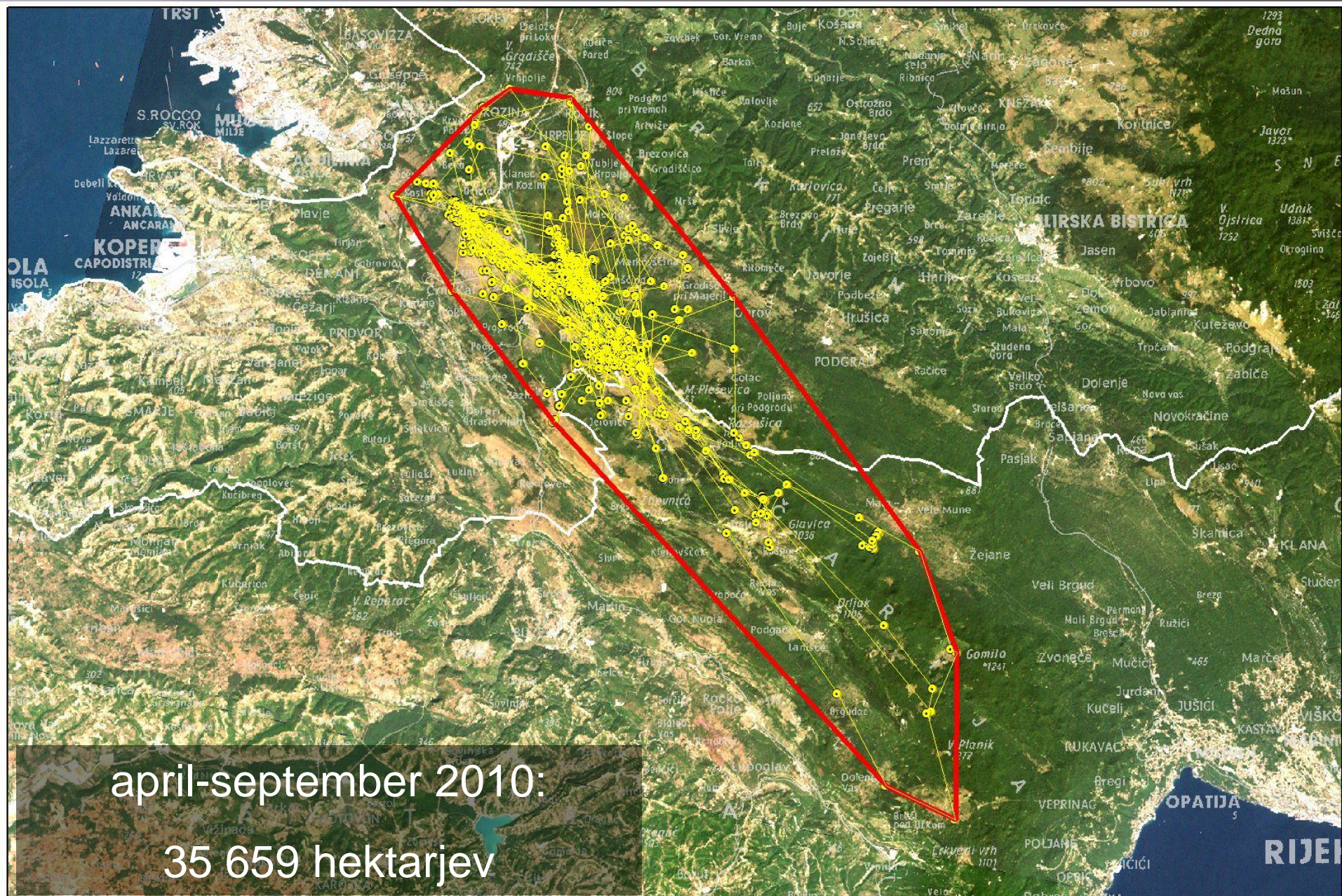
so socialne živali in živijo v tropu – krdelu
trop vodita samec in samica, ki osnujeta trop
ostali člani tropa običajno njihovi potomci
teritoriji v dinaridih veliki okoli 300 do 400 km²
teritorialno vedenje --> "samoregulacija"

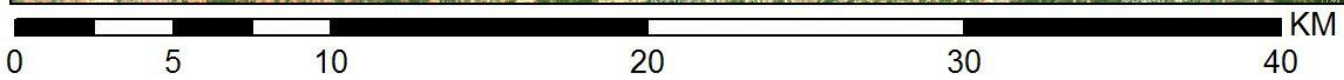

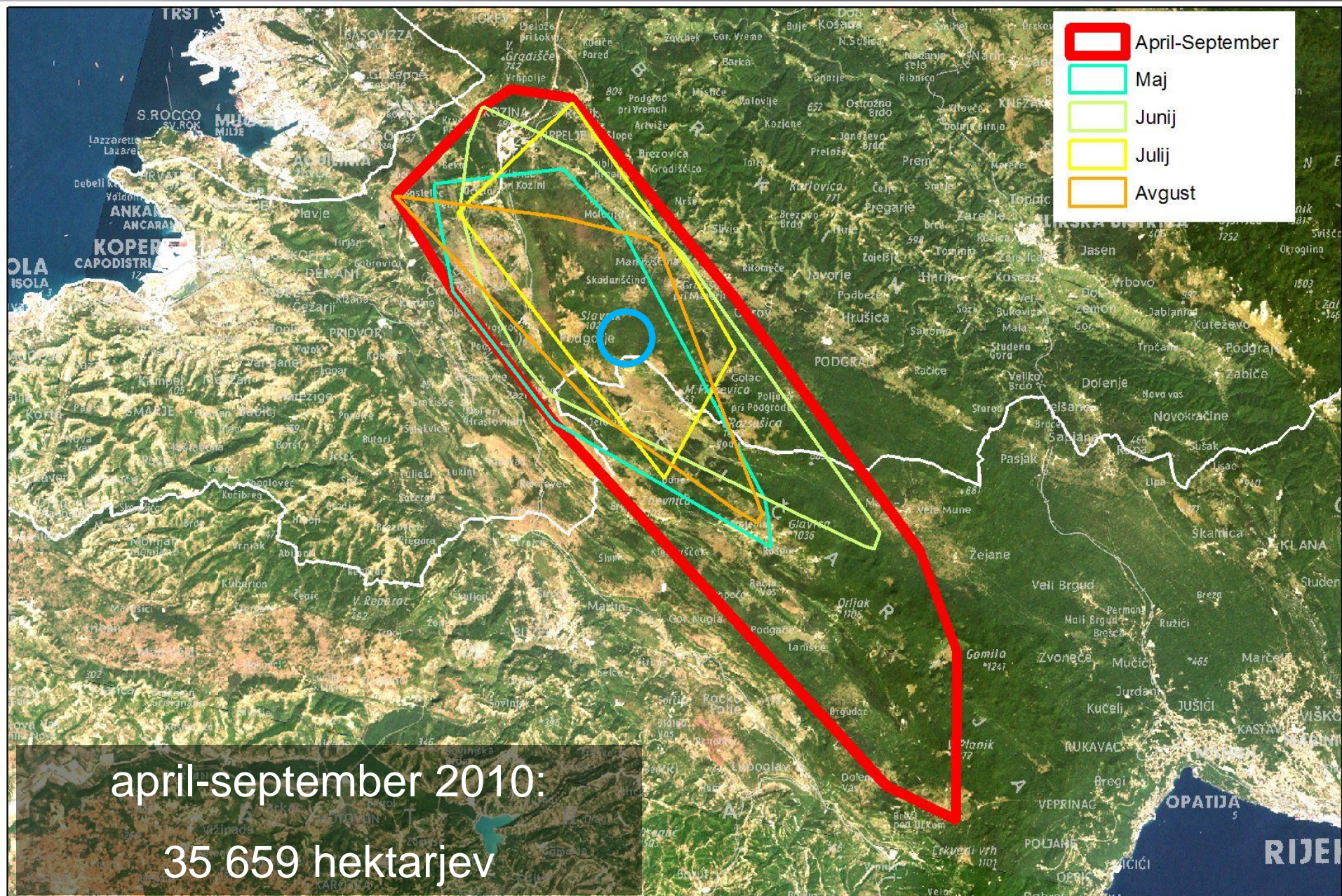

april-september 2010:
35 659 hektarjev

Življenje volkov

so socialne živali in živijo v tropu – krdelu
trop vodita samec in samica, ki osnujeta trop
ostali člani tropa običajno njuni potomci
teritoriji v dinaridih veliki okoli 300 do 400 km²
teritorialno vedenje --> “samoregulacija” številčnosti
sporazumevajo se s tuljenjem in preko markiranja z
urinom

Zvočna komunikacija

Krepitev socialnih vezi

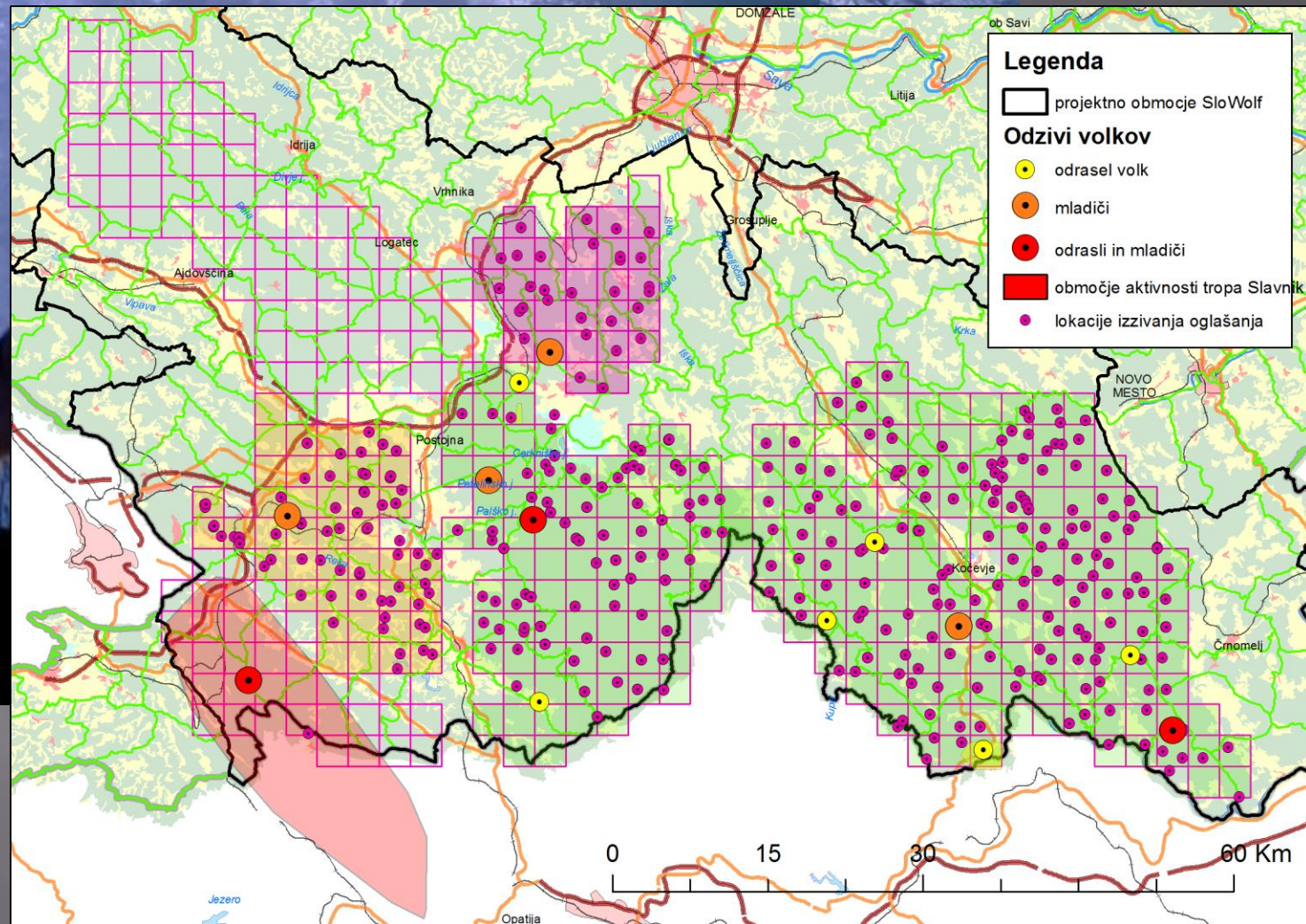
Predvsem pa komunikacija z drugimi tropi

Zvočna komunikacija

Krepitev socialnih vezi

Predvsem pa komunikacija z drugimi tropi

Življenje volkov

so socialne živali in živijo v tropu – krdelu
trop vodita samec in samica, ki osnujeta trop
ostali člani tropa običajno njihovi potomci
teritoriji v dinaridih veliki okoli 300 do 400 km²
teritorialno vedenje --> “samoregulacija” številčnosti
sporazumevajo se s tuljenjem in preko markiranja z
urinom
parijo se pozimi (praviloma samo dominanten par)
mladiči se skotijo v drugi polovici aprila; ostanejo 11 mesecev
do 3 leta

foto: Vedran Slijepčević

© Miha Krofel

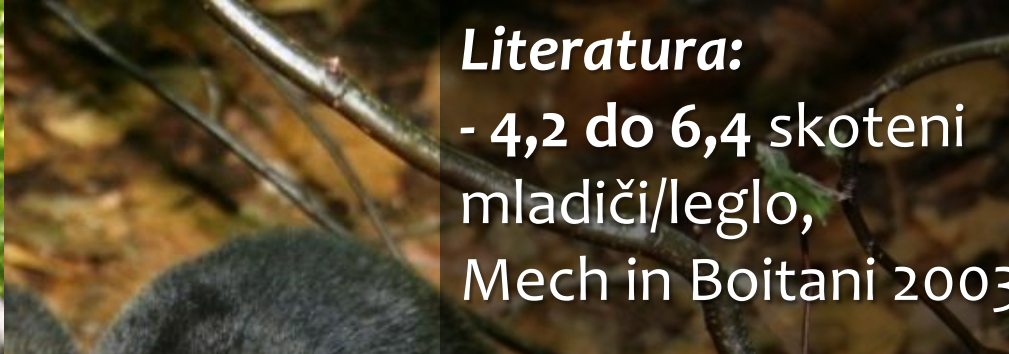
foto: Vedran Slijepčević

© Miha Krofel

© Miha Krofel

Literatura:
- 4,2 do 6,4 skoteni
mladiči/leglo,
Mech in Boitani 2003

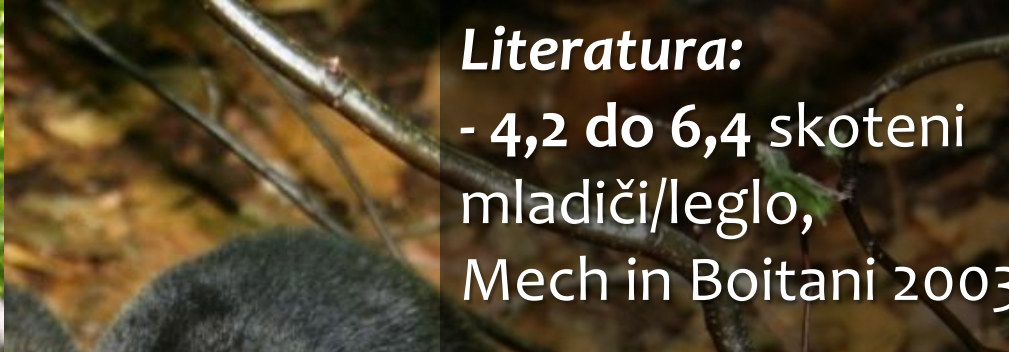

- Preživetje mladičev
do prve zime: 6 – 48%;
Mech 1970

© Miha Krofel

© Miha Krofel

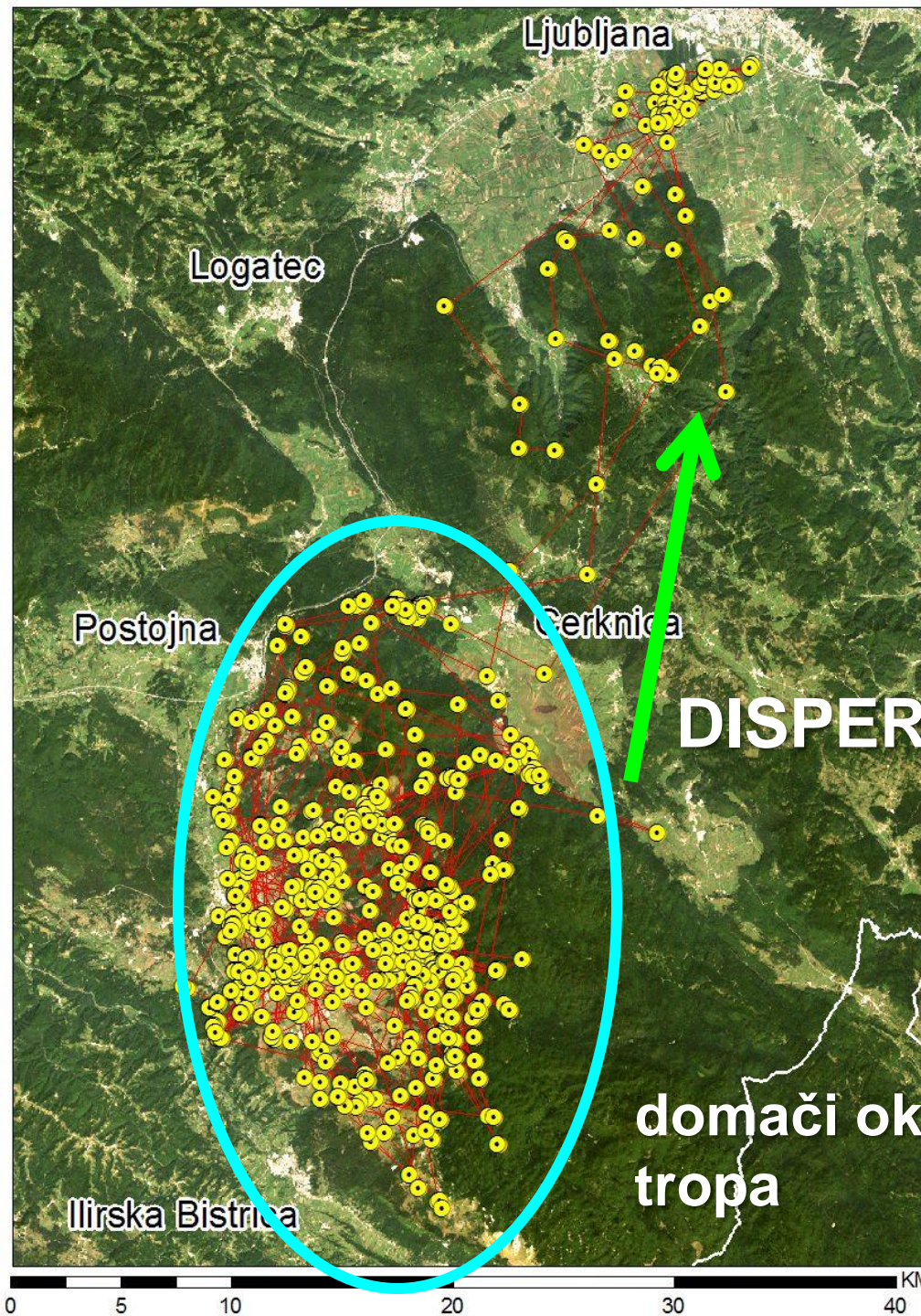
Literatura:
- 4,2 do 6,4 skoteni mladiči/leglo, Mech in Boitani 2003

- Preživetje mladičev do prve zime: 6 – 48%; Mech 1970

© Miha Krofel

DISPERZIJA

domači okoliš maternega tropa

VLOGA VOLKOV V EKOSISTEMU

PLENILEC, ki ima največji vpliv na populacije velikih sesalcev v zmernih klimatih severne poloble

1-sanitarni učinek -> selekcija pri plenjenju (lažje ulovljive osebkke)

2-uravnavanje številčnosti parkljarjev v naravi (letno ca. 10 %)

3-povečujejo produktivnost plenskih vrst

4-zagotavljajo hrano in življenjska okolja za mrhovinarje

5-znotrajcehovsko plenjenje / kompeticija (npr. kojot, šakal)

FUNKCIJA VOLKOV V EKOSISTEMU

Poleg neposrednih vplivov imajo volkovi tudi posredne vplive na okolje

=> ekološka kaskada trofičnih učinkov v ekosistemu

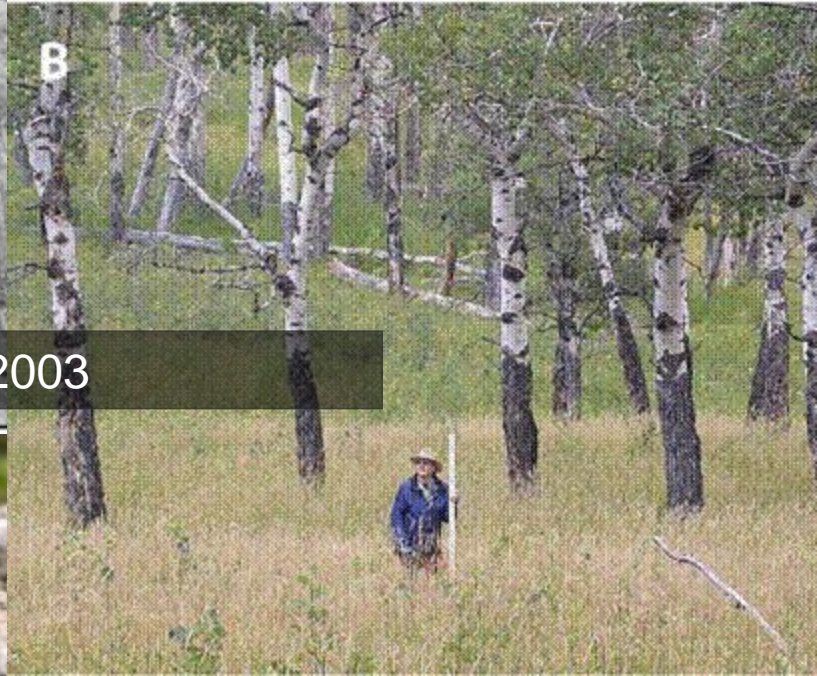
npr: vpliv na razporejanje plenskih vrst (rastlinojedi) v prostoru => način in intenzivnost objedanja

Nacionalni park Yellowstone, 1995 in 2003

Nacionalni park Yellowstone, 1995 in 2003

Nacionalni park Yellowstone, 1995 in 2003

Zakaj so volkovi tako kontroverzna vrsta?

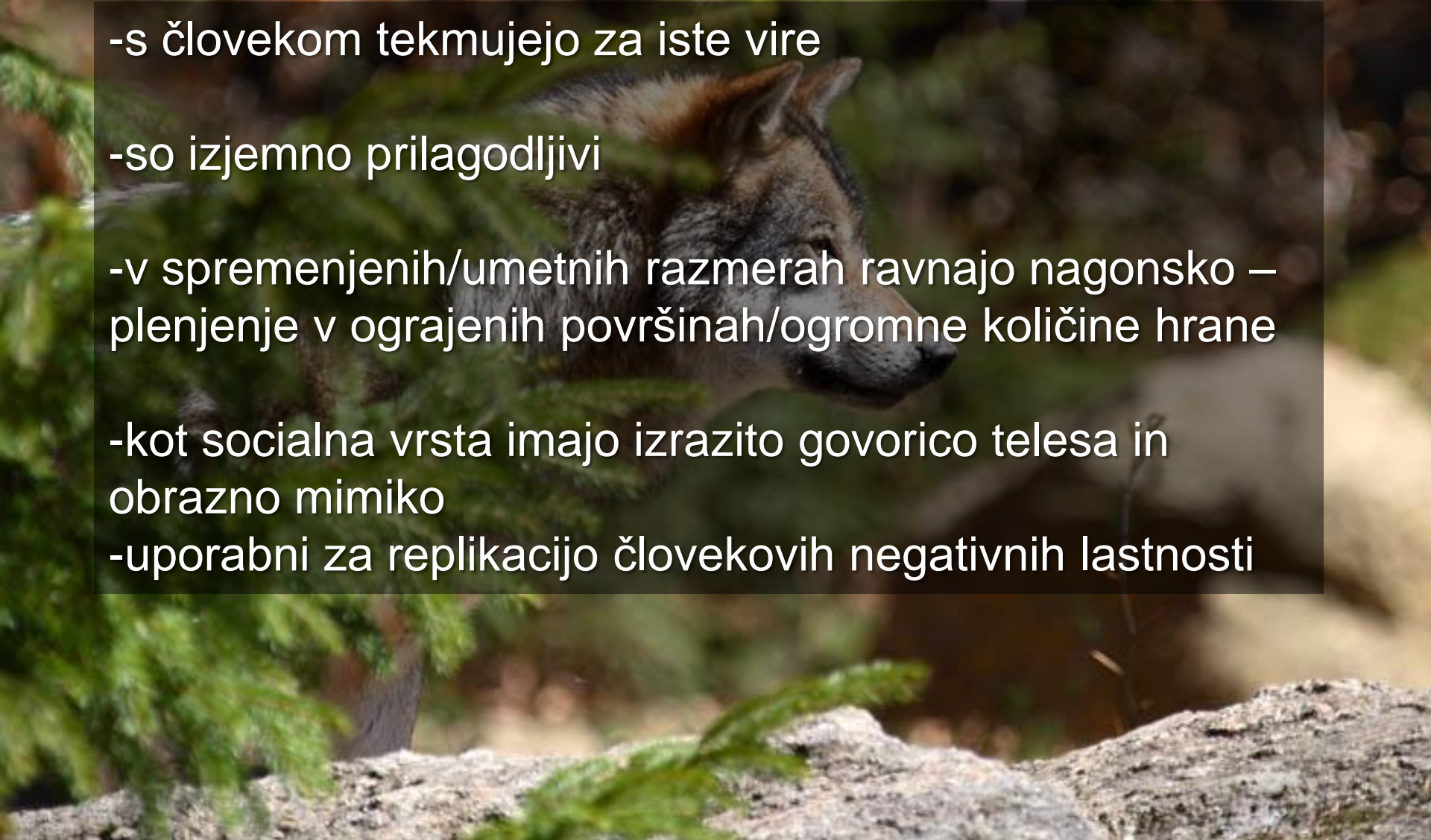
-s človekom tekmujejo za iste vire

-so izjemno prilagodljivi

-v spremenjenih/umetnih razmerah ravnajo nagonsko –
plenjenje v ograjenih površinah/ogromne količine hrane

-kot socialna vrsta imajo izrazito govorico telesa in
obrazno mimiko

-uporabni za replikacijo človekovih negativnih lastnosti

LIFE+ Nature & Biodiversity 2010-2013:

Conservation and surveillance of conservation status of
wolf (*Canis lupus*) population in Slovenia

Glavni cilj: izboljšati sobivanje volka in človeka.

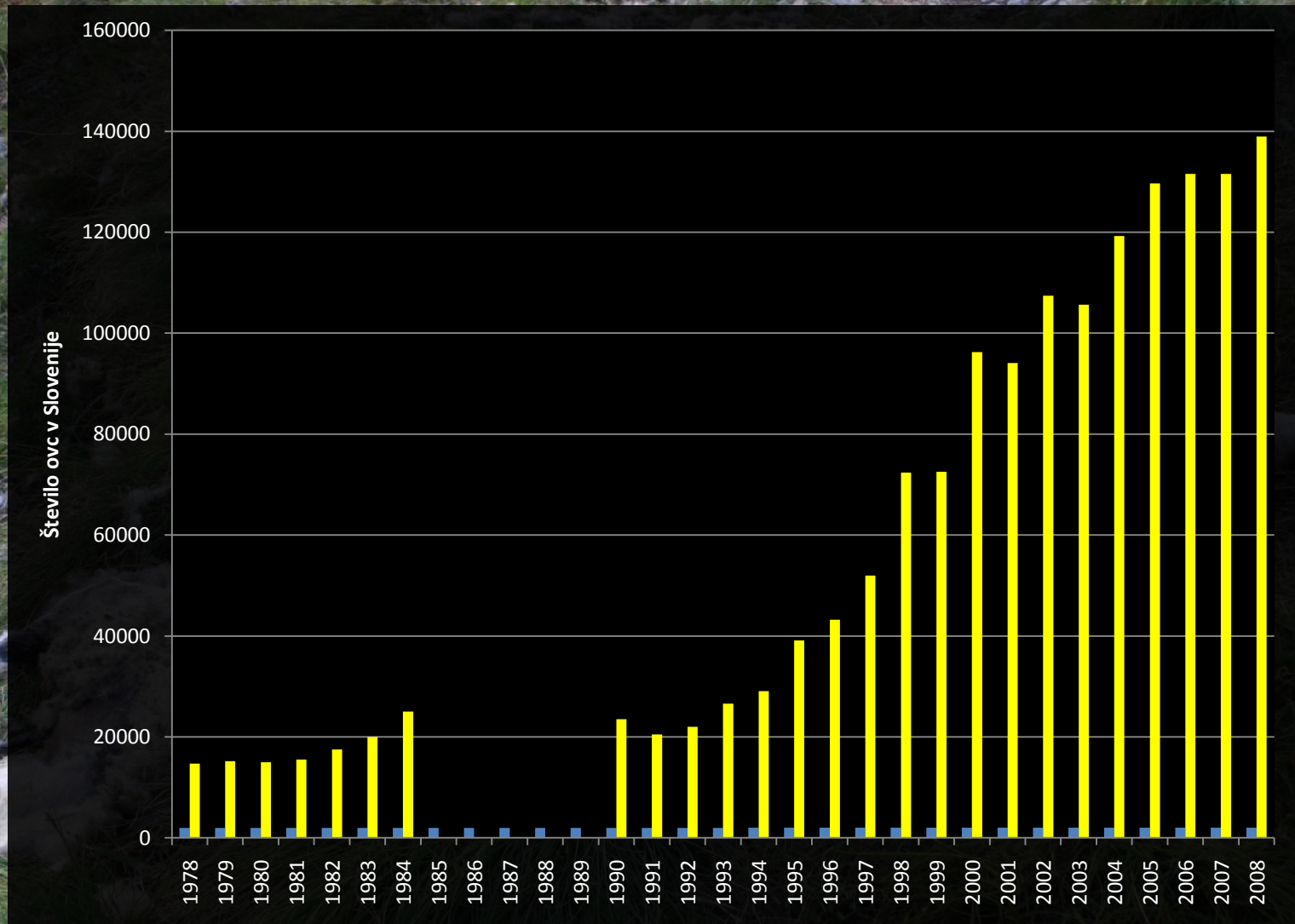

Problematika zaradi škod na drobnici

Škoda v EUR

Problematika zaradi škod na drobnici

Problematika zaradi škod na drobnici

Nekateri možni ukrepi preprečevanja škod:

boljša in dobro vzdrževana zaščita (ograja, psi, zapiranje)
predvsem na ključnih lokacijah

zmanjšanje številčnosti volkov / odstrel konfliktnih živali –
večinoma neučinkovito

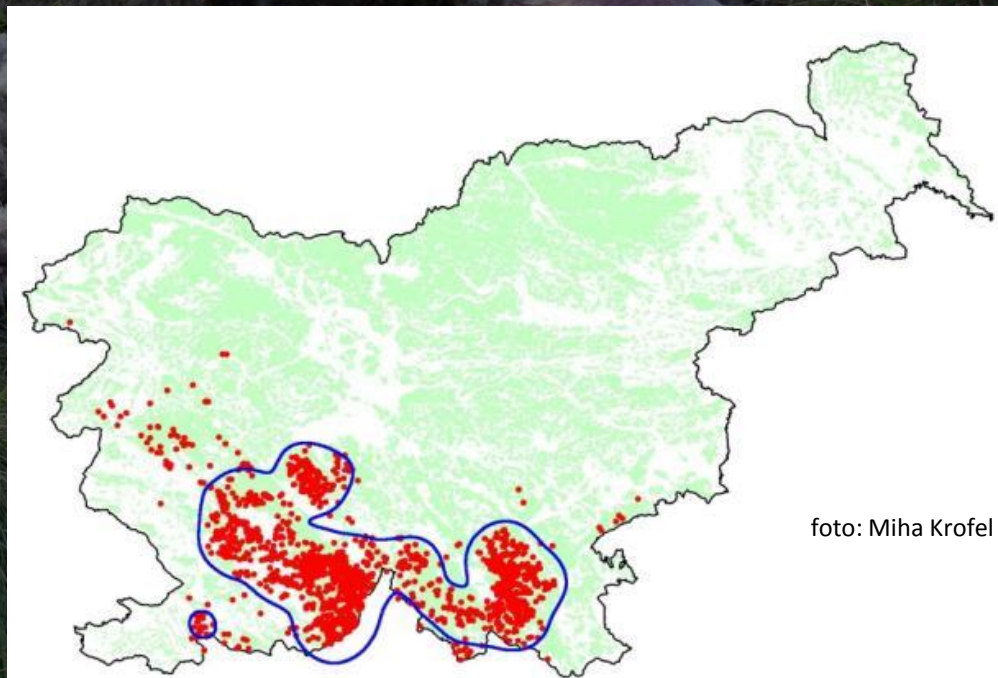

foto: Miha Krofel

Problematika zaradi škod na drobnici

Nekateri možni ukrepi preprečevanja škod:

boljša in dobro vzdrževana zaščita (ograja, psi, zapiranje)
predvsem na ključnih lokacijah

zmanjšanje številčnosti volkov / odstrel konfliktnih živali –
večinoma neučinkovito

favoriziranje manj konfliktnih vrst na območju volkov

Problematika zaradi škod na drobnici

Nekateri možni ukrepi preprečevanja škod:

boljša in dobro vzdrževana zaščita (ograja, psi, zapiranje)
predvsem na ključnih lokacijah

zmanjšanje številčnosti volkov / odstrel konfliktnih živali –
večinoma neučinkovito

favoriziranje manj konfliktnih vrst na območju

izboljšanje stanja populacij naravnega plena

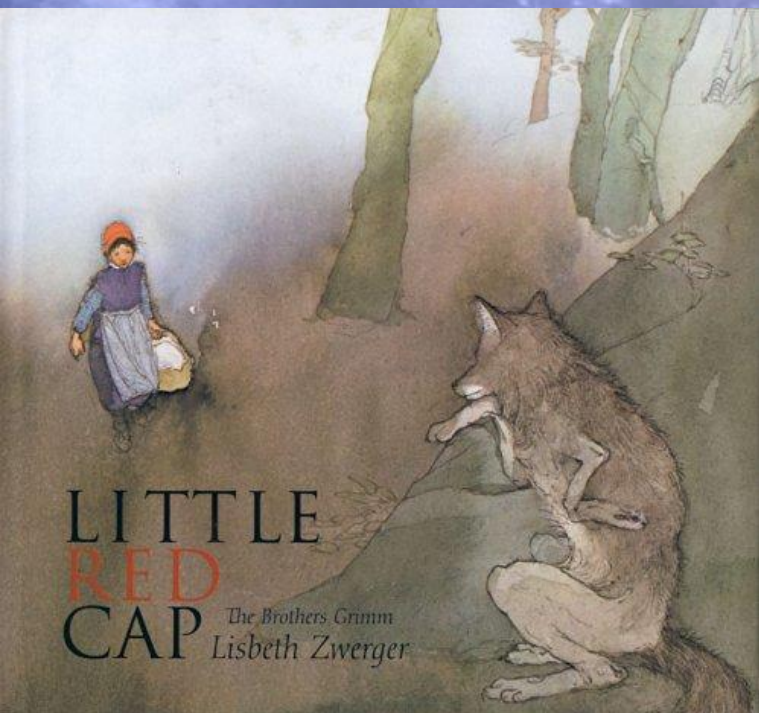

Odnos družbe do volka

	Prebivalci		Lovci	Ovčerejci
	Brez volkov	Osrednje območje		
Naklonjeni	61,6	55,4	79,8	35,0
Neopredeljeni	26,6	26,6	8,7	10,0
Odklonilno	11,9	18,0	11,5	55,0

Korenjak, 2000

Odnos družbe do volka

	Prebivalci		Lovci	Ovčerejci
	Brez volkov	Osrednje območje		
Naklonjeni	61,6	55,4	79,8	35,0
Neopredeljeni	26,6	26,6	8,7	10,0
Odklonilno	11,9	18,0	11,5	55,0

Korenjak, 2000

HVALA ZA POZORNOST

Dodatne informacije: www.volkovi.si